

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőiroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendező irodájában (az Andrássy-sétány és Iskola-utca sarkán lévő Kadics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 ft. 25 kr — Félévre 2 ft. 50 kr — Egész évre 5 ft.

Egyes szám ára 10 kr.

Felölös szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számíttatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetőket kérjük pénteken délig beküldeni.

IX. évfolyam

Vasárnap 1900. évi november 18-án.

46 szám.

A verseczi magy. kir. állami főreáliskola zászlószentelési ünnepélye.

Emlékezetes napja lesz a jövő szombaton Versecz városa és vidéke ide sereglett közönségének, mert akkor fogják föl-szentelni Nagymélt. W l a s s i t s Gyuláné úrnő, mint zászlóannya magas pártfogása mellett, a magy. kir. állami főreáliskola zászlóját a megfelelő ünnepségek közepette.

Versecz város közönsége, mely a tanügyért és kultúra emeléseért évenként oly tetemes áldozatokat hoz, mint a melyet kevés város e hazában, a legnagyobb örömmel vesz részt ezen ünnepélyeken melyek ismét ékesszólóan documentálják, hogy ezen, annyi viszontagságon keresztül ment felsőbbfokú tanítzete városunknak, mennyire megizmosodott, fejlődik, és milyen fontos nemzeti missziót teljesít.

A verseczi reáliskolát Magyarország legszomorubb éveiben, az elnyomatás korszakában 1852-ben alapította az akkori kormány, azon határozott és világos célzattal, hogy e város és vidék különféle nemzetiségekhez tartozó lakosait teljesen elgermanizálja és meleg ágyává tegye abszolutikus törekvéseinek, melyből majdan felnevelkedjenek eszméinek terjesztői.

Ha végig tekintünk az ötvenes és hatvanas években meglehetősen virágzásnak örvendő három osztályú reáliskola történetén és minden elfogultság nélkül, teljes objectivitással vizsgáljuk azt a szellemet, mely

czen intézetben honolt, s mely a tisztán és kizárólag német nyelven szerkesztett értesítőkből is kiviláglik; — mélyen el kell szomorodnunk az akkori állapotok felett.

Szakjaikban több igen jártas, de hazánkat, nemzeti történetünket, kulturánkat nem ismerő tanárokat hoztak be Ausztria örökös tartományaiából, kik a reájok bízott feladatoknak, sajnos nagyon is erős ambícióval kívántak megfelelni, annyira hogy az akkor elvetett magokból eredő fák oly gyümölcsöt termettek, melyek miatt sokszor kellett pirulniok a hazafias verseczi polgároknak, kik a dicső emlékezetű magyar szabadságharcban, ott küzdöttek a trikolor alatt, életüket, vérüket áldozták a magyar hazáért.

És ezeknek a polgároknak fiaiból akart az elnyomó zsarnoki hatalom hazaellenes nemzedéket nevelni.

De borítsuk rá a multakra a feledés fátyolát, a bekövetkező öröm ünnepen, hiszen az a szellem hála a jó égnek már letűnt, s maga Versecz városának közönsége belátta annak tarthatatlanságát, midőn a tanítzetezt más nemű iskolává átváltoztatta, sokat experimentált ugyan, míg 1888-ban végre a magyar közoktatásügyi kormány beleegyezésével nagy áldozatokkal felállította községi főreáliskoláját, melyet azután 1894-ben a magyar állam saját kezelésébe átvett.

Rendkívüli nagy nehézségekkel küzdöttek azon tanerők, különösen kik az átmeneti stádiumokban a polgári és községi főreáliskolában fordították át hazafias lelkesedés-

sel és kitartó, meg nem félemlithető buzgalommal a régi szellemet, szeretettel igyekeztek megnyerni a nem magyar anyanyelvűeket, a testvériesség és hazafias érzés, gondolkodási mód ápolására, a magyar államnnyelvnek az őt jogosan megillető hely elfoglalásának szükségességére.

Azok, a kik most már a virágzó középiskola bölesőjét ringatták és azok, a kik fejlődéséhez hozzájárultak, most igaz benső örömet érezhetnek.

Az iskola haladása — különösen azóta, mióta Versecz törvényhatósága községi elemi fiúiskolánkba a magyar tannyelvet behozta és az a város és vidék többi népoktatási tanintzeteiben is, több ápolásban részesítették, — mindinkább szembetűnő és mindinkább elfoglalja azt a helyet, melyre hivatott.

A tanügyi főhatóságok elismeréssel adóznak a derék tanári testületnek, mely a tanintzetezt a virágzásnak ilyen szép fokára emelte és nemes utánjárásaival Versecz nagyérdemű közönségének nagylelkű támogatása mellett a mai szép ünnepélyt is létrehozta.

Pár nap mulva lobogni fog az új selyem tricolor: a magyarok védőasszonyának, szűz Máriának képével és a mi drága kincsünk, az aranytól csillogó koronás magyar czimerrel, jelképezvén, hogy a tanintzetezt falai között az igaz hazafias érzés honol.

Tárcza.

A szerezsán.*)

Irta: **Herczeg Perencz.**

Gavriliovicz Gavril volt a becsületes neve, de az egész grániczon csak szerezsánnak nevezték.

Szép öreg volt. Egy festő keresve sem találhatott volna kulomb mintát Janos evangélista alakjához. Hatalmas kerek koponyáján nem volt már egy hajszál sem, ezüst szakála a melléig folyt le, de erős bajusza, tuskés szemöldöke holló fekete fekete maradt, szeme villogott, termete pedig erős és délcegz volt, akár a fenyőszál.

Öblös orgonahangon szokott beszélni, a kávéházban, a korcsmában, a patikában, a hol hallgatókra talált. Legszivesebben választásokon, ha ezer ember hallgatta.

Mindig csak egy dologról beszélt: a magyarok zsarnokságáról. Hej, hogy gyulolte micsoda lángoló gyulolettel gyulolte az elbizakodott ázsiaikat, akik oly vakmerően gázoltak a szent szláv nemzet jogaiban! Ha vizzé valhatott volna az ő végtelen gyulolete, bizony elárasztotta volna ezt a boldogtalan országot.

— Elérkeznek majd a leszámolás napja!

*) Mutatvány az „Egyetemes Regénytár” 1901-iki „Almanach”-jából. Kiadja Singer és Wolfner.

— dörögte gyakran profétai tüzzel — Szt fogjuk torni bilincseinket, vérrel fogjuk lemosni gyalázatunkat és olyan rettenetes igazságot fogunk latni, olyan igazságot, amilyen nem volt még a Világtörténelemben. Nem lesz kegyelem annak, a kit ázsiai anya szült. Unokáink pedig el fogják felejteni, hogy itt valaha ázsiai legeltette a lovat . . .

Nagyon szépen tudott a szerezsán beszélni. Már a hangja is olyan izgató, bősztő volt, — ha az ember hallgatta, kedve kerekedett, hogy zokogjon, kiabáljon, romboljon, vérben turodjék, vagy legalább is leigya magát . . .

Oh az a leszámolás. Egyszer, nagyon régen már azt hitte a szerezsán, hogy itt van a napja. Akkor volt ez, mikor a fiatal császár fegyverrel szoltotta az ő hü gránicsárait a lázadó ázsiaik ellen. A nagy bán átkelt a Dráván, a hős Knicsanin kibontotta a piros-kék-fehér lobogót, a karlóczai pátriárka pedig föléje a kettős keresztet.

Az akkor még ifjú szerezsán volt egyike az elsőknak, a kik a szent zászló alá siettek . . . Milyen felséges, dicső napok voltak azok! Hadverő Dusán czar óta a szláv testvérek nem állottak olyan nagy számmal fegyver alatt. Ott voltak a vitéz horvátok, a hadedzett szlovén testvérek, a bácskaik, a banátiak. A szerbiai testvérek hosszú sorkorban keltek át a Dunán, a törekvő hajduk, a fekete hegyek

sasai csoportosan ereszkedtek le szikláikról. Harcias, büszke alakok, napbarnított arczzal villogó, félelmetes szemekkel. Vértörős fezt viseltek, övükben drágaköves jatagánokat, vállukon hosszú csövű puskát. — Ilyen sereggel meghódítjuk a világot! — ujongott a szerezsán.

Nem hódítottak meg egy kapa földet sem. Ami aztán következett, az érthetetlen, hihetetlen dolog volt. Kaszás parasztok, karikás csikósok, egy marék veres sapkás katona utközött meg velük. És ahol megütözték, ott Knicsanin serege eszeveszetten megfutott. A törökverő hősök elhajigálták fegyvereiket, zászlóikat, a hegyi sasok vad zürzavarban, a rémülettől orditozva szaladtak. S ami a legszégeyenletesebb volt, annak az embernek szláv vér folyt az ereiben . . .

Hej nem is az ázsiai verte meg őket hanem, a szlávok örökös atka, az egyenetlenség . . . Egy Damjanics kellett hozzá, hogy egy Knicsanint legyőzzön!

Negotini bor és sirlalmas dudaszó mellett gyakran gondota el ezeket. A híres palánkai dudás ott állott a széke mögött; azokban a keservesen ficsánkoló orrhangokban, a melyeket a dudájából előcsalt, egy sorsüldözött jaj egész nyomorusága zokogott. Nem érti ezt meg, csak szerb ember. Ha a szerezsán megeresztette ilyenkor harsogó hangját rendesen a Miletics indulót énekelte. Azt a fenyegető, epés izgató

*Lobogjon is vigan az a magyar zászló, tanítsa a nemes ifjúságot törhetetlen hazaszere-
tetre, a koronás magyar király iránti hűségre,
a békeesség, a testvériség és az egymás iránti
szeretet fenséges eszméire.*

Perjessy Lajos.

NAPI HIREK.

Hegedüs miniszter Temesvárott. A mult Szerdan érkezett Hegedüs Sandor kereskedelmi miniszter Temesvárra, hogy régebbi megállapodások értelmében az ujonnan épült fa- és témpari szakiskolát unnepelesen felavassa. A jözsefvarosi perónon a különböző testületek és hatóságok varakoztak a miniszterre. Az elhangzott üdvözlő beszédek után hosszú kocsisortól kísérvé a miniszter a gazdagon follobogózt utczakon keresztül a püspöki palotába hajtatott, melynek kapujában a 29. gyalogezred díszröszége állott. A miniszternek a palota első emeletén volt három szobaja berendezve. Talpon volt ugyszólván a város egész lakossága, igen sokan jöttek be a közeli vidék földművesei iparosai, hogy lássák a szép unnepeget. D. e. 9 órakor vette kezdetét az új szakiskola unnepeyes felavatása. Dr. Telbisz Karoly polgármester beszéde után a miniszter az iskolát megnyitottnak nyilvánította. Az iskola terméinek megtekintése után a hatóságok és testületek tisztelgése következett. A miniszter minden egyes küldöttségnek talpraesett válaszokat adott, biztosítván külön külön, hogy egyaránt számíthatnak joakaratu támogatására a hatáskörébe eső ügyekben. A küldöttségek fogadása után a miniszter kíséretével a temesvári ipartelepek megtekintésére indult. Melátogatta a városi villamos telepet, Novotny harangöntő mihelyét és az új cipőgyár épülőfélben lévő telepet. Ezután a gyarvárosi új rom. kath. templomot tekintette meg. Déli 2 órakor a megyes püspöknel volt a díszbeid, melyen az összes notabilitások, köztük Semayer János kir. tan. városunk polgármestere, — részt vettek. A hazigazdai tisztet a gyöngékedő püspök helyett Németh felszentelt püspök teljesítette.

Legfelsőbb kihallgatason. Beösz Gyula magy. kir. honvédezedest, hazi ezredünk nép-

melodiat, amelyre oly felségesen illenek a „Bozse carja hram“ . . .

Foglalkozása nem volt a szerzésnek. Ott élt a Zorka leánya hazában, akit valami joravaló fakereskedő vett feleségül. Joravaló, ostoba em volt a veje, aki nem tudott szonokolni és nagyon bámulta az ő hatalmas, hires aposát.

Egy fia is volt a szerzésnek, Vazul; abból nagy ember lett. Bécsben elvégezte a jogi egyetemet, doktori diplomát is szerzett, amikor pedig bekövetkezett a magyar idő, Budapestben is vizsgázott. Olyan kituno tanuló volt, hogy a magyar idő, Budapestben is vizsgázott. Olyan kituno tanuló volt, hogy a magyar professorok nem tudtak elbuktatni, bármint szerettek volna is Később hivatalt vállalt. Gyorsan ment előre, bármint fondorkodtak is a magyarok, harminczot éves korában már táblai bíró volt. A miniszter kénytelen volt Gavrilovics Vazult kinevezni, mert rászorult a tudására. Így beszélte az öreg.

A szerzésán neha elképzelte az ő Vazulját, mint jár-kele félelem nélkül Budapestben, az oroszlan torkában, és mint vagdossa az azzsiaiak fejéhez az igazságot, amint apjától tanulta. Az azzsiaiak pedig titokban áskálódnak ellene, de nem merik nyíltan bántani, mert félnek tőle és mert az itelőtabla nem tudna el lenni nélküle . . .

Vazul később meg is házasodott, egy gazdag szentendrei szerb leányt vette el. Harom év alatt két gyermeke születte, egy fiu és egy leány.

— Nevelj őket jó szerbekké, — írta a szerzésán Budapestre. — Arra az ázzsiai időmára meg se kell őket tanítani. Amire ők felnőnek, addig már bekövetkezett a leszámolás nagy napja s már csak hírből fogják tudni hogy itt valaha ázzsiai legeltette a lovát . . .

Gavrilovics Vazul reáhagyta, hogy úgy lesz, amint apja mondja. Okos ember volt Vazul, nem csak nagy ur. (Még nagyobb ur lesz belőle is, az apjából is, ha majd elkövetkezik a leszámolás nagy napja és Budapestben megszólal a „Bozse carja hráni!“)

Megesett egyszerre hogy a szerzésán elhagyta a leánya házát. Regóta készült már

szerü parancsnokát a mult napokban ő Felsége kihallgatáson fogadta

Erzsébet emlékünnepe az állami főreáliskolában. Magyarország nagy asszonya néhai Erzsébet királyné emlékezetére az állami főreáliskola holnap hetfőn nov. 19-én kegyeletes emlékünnepelet rendez. Délelőtt 9. órakor a rom. kath. templomban tartandó isteniszteletre vonul a tanári testület, és ifjuság. Mise után a főreáliskolában tartandó unnepe sorrendje a következő: 1. „Könnyet könnyet a magyarnak... Előadja az ifj. énekkar. 2. „Volt egyszer egy kiraly“ Irta: Szabolcska Mihály, szavalja Radak János VII. o. t. Unnepe beszéd mondja: Perjessy Lajos állami főreáliskolai tanár. 4. „Godöllői erdő.“ Irta: Pósa Lajos szavalja Waldherr Ferencz VII. o. t. 5. „Néma bú“ Énekli az ifjusági vegyes kar. Ezen iskolai unnepeyre városunk T. Cz. közönségét tisztelettel meghívja az állami főreáliskola igazgatósága.

Pancsovai főispánság. Széll Kálmán miniszterelnök f. hó 15-én fogadta a pancsovai független szabadelvű polgárok küldöttségét, mely tekintettel arra a versengésre, a mely Pancsova, Versecz és Torontálvármegye székhelye, Nagybecskerek között közgazdasági szempontból folyik és amely a közös főispánra nézve annyi kényes helyzetnek volt már forrása, Pancsova részére főispánvaltozás esetére külön főispán kinevezését kérte. A miniszterelnök olyan megoldást helyezett kilátásba, amely Pancsova érdekeire nézve kedvezőbb lesz, még ha külön főispánt nem is nyerne.

Zászlószentelés. Állami főreáliskolának a jövő szombaton tartandó zászlószentelési unnepeye iránt általános az érdeklődés városunk polgársága körében. Az előkészületek serényen folynak, a mindkét nemű fiatalok nagyban készül az estélyre. A koszoru leányok számára a temesvári Mühle V. czég szállítja a bokré-tákat. A zászlószentelés sorrendje a következő leendő: 1. Délelőtt 8¹/₂ órakor a koszoruleányok és tanulóifjuság gyülekezése az állami főreáliskola épületében. 2. Kilenc órakor a zászlóanya helyettesének Bathory Elekné úrnő ő Nagyságának unnepeyes fogadtatása és bevonulás a templomba. 3. Zászlószentelés Laszloffy Laszlo apát-plébános ur által. Beszéd. Abbacziális nagy mise. 4. Díszfelvonulás a Glückmann-fele nagy terembe. 5. a) „Hymnus“, énekli az ifjusági énekkar. b) Buday Jozsef igazgató beszéde) Zászlósz-

ilyesmí. Nem a veje üldözte ki, hanem a tulajdon leánya. A vő derék ember volt, jó szerb, de Zorka fukarnak és közömbösnek mutatta szagát. Kicsinylő vallvonogatással hallgatta apja monoklatait a leszámolás nagy napjáról, mikor pedig egy pár száz forint kellett volna, hogy elküldjék a szerzésant a karlóczai kongresszusra püspököt választani, elzárta a kasszát és nem adott egy krajczart sem. Vazul megkuldte ugyan a penzt, de a szerzésant irtoztató haragra lobbantotta saját véreinek elfajulása, azért elhatározta, hogy elmegy lakni Vazul fiahoz. Elmegy ő is az oroszlan torkába.

Nem járt meg soha Budapestben, a fiát se látta már tíz év óta. De leveleiből tudta, hogy megmaradt jó szerbnek és jó fiúnak. Mikor gőzhajóra szált, ezébe jutott, hogy az unokait sem látta még: Gyorgyét és Dusát.

Késő délután szalít ki az ő-budai parton. Tudta, hogy a fia itt nyaral valahol a hegylejtőn. Már alkonyodott, mikor megtalálta a házat. Eszrevétlenül lépett be a kapun, ment föl a lépcsőn. A folyosón eszébe jutott hogy megfogja lepni a fiát és lábujhegyen járt. Kissé izgatottan állott meg egy félíg nyitott szobaajtó előtt. Odabenn, a felhomalyos szobában, két hang beszélt. Egy sclypítő gyermekhang és egy mélyen csengő férfihang. Gavrilovics Vazul hangja volt.

Magyarul beszélgettek!

— Mond el a versedet Gyuri.

— Az nem lezcke, — vonakodott a gyerek.

— De tudnod kell.

— Minek?

— Minden magyar gyereknek kell ezt tudnia.

— Hát én magyar gyerek vagyok, apa?

— Csacsi vagy!

— Dusa azt mondja, hogy csak ő magyar, meg a mama; mi ketten ráczok vagyunk.

— Dusa kis macska, mi ketten pedig meg fogjuk rázni a fülét.

A gyereknek ez nagyon tetszett, mert vihogott. Aztan magától kezdte mondani a versét a gyereknek éneklő hangsúlyozásával.

— Hazádnak rendületlenül — Légy hive oh magyar . . .

gek beverése, — a hivatalos közreműködők é diszszegek tulajdonosai által. (Minthogy magánosok közel 200 szeget sziveskedtek felajánlani, az idő rövidsége miatt ezen szegek beveréséről a tanári testület fog gondoskodni és az unnepeyen a szegadományozók neveit felolvasni) d) Az igazgató átadja a zászlót az ifjuságnak. e) „Szózat“, énekli az ifjusági énekkar. 6. Az ifjuság a felszentelt zászlóval bevonul a főreáliskolába. 7. Este 8 órakor táncmulatság a Glückmann-fele vigadóban. Belépti díj személyenként 1 korona 60 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Jegyek előre válthatók a Kirchner-fele könyvkereskedésben. Az unnepelet megelőző nap este 6 órakor fáklyás menet a zászlóanya és felszentelő apát ur tiszteletére; indul a főreáliskolából. A kegyelmes asszony, Dr. Wlassits Gyuláné pompás, és művészi kivitelű szallagot küldött s zászlóra. Remélhetőleg a szomszédos középiskolák is részt fognak venni a szép unnepeyen.

Helyi kiállítás. A hazai ipar pártolásának gyakorlati munkájában kétség kívül a legjobb eszközök egyikének fog bizonyulni a helyi iparkiallítások rendezése. Persze úgy hogy e kiállítások célja nem a tündöklés nem a díszes és költséges keretek előállítása, hanem első sorban a helyi ipar megősmertetése, értékének versenyképességnek bemutatása és a közvetlen hatás arra hogy a közönség szükségleteinek fedezésénél a mennyire lehet, kizárólag a helyi ipar szolgálatát vegye igénybe. Adjunk alkalmat iparosainknak, hogy erősödjének, nem az egyesek jólétéről, boldogulásáról van itt szó hanem nemzeti misziót teljesítünk a midon a hazai illetve helyi versenyképes iparnak a külföldi iparral szemben állandóan előnyt biztosítunk. E szempontból kiindulva közöljük a Kereskedelemügyi Miniszter úr O Nagymelőségának a közelmúltban Baján megtartott iparkiallítás alkalmával elmondott beszédének a következő részét: „Egy nagy emberünk oly feledékeny volt hogy a kaszinóban bemutatkozott valakinek, a ki a saját fia volt llyen a nemzett most még az iparral és kereskedelemmel, be kell őket mutatni. Ezt tesszük a kiállításokon, mert ezeknek tovább fejlesztő hatásuk van. Meglepett az, a mit Baján tapasztaltam. Nem mondom ugyan, hogy minden rendben volt, mert az nem férne meg az őszinteségemmel, de sok becses rügyet láttam a, mit ki kell fakasztani, csak becses ojtóápat, a

— Bölcsöd az . . . segítette az apja.

— Bölcsöd az s majdan sirod is . . .

Magakadt.

— Bölcsöd az s majdan sirod is, — Mely apol s eltakar, — szavaltak apa és fiu egyszerre.

— Mond még egyszer, — biztatta Gavrilovics Vazul fiat.

A szerzésán nem hallgatta meg másodsor.

Kezdetben szédülő fővel támaszkodott az ajtófanak aztan fölemelte két hatalmas öklét. mintha meg akarna átkozni valakit, aztán lecsüszte a fejét, megfordult a sarkán és ment kifelé. A lépcsőn szaladni kezdett. A kapu alatt lihegve állott meg. Gondolkozni akart, nem tudott. Azt érezte csak, hogy valami irtoztató, meggyalázó dolog történt vele. Bolonddá tették, nem vették komolyan. Hagytak beszélni vérről és megtorlásról, még csak arra sem méltatták, hogy ellent mondjanak neki, mert nem tartották veszedelmesnek.

Ott látta maga alatt a folyót és a várat. A folyó hatát száz hajó szántotta, a gyári kúrtok füstöltek, a város pedig diadalmasan csillogtatta kupoláit és tornyait a vérvörös alkonny fényben.

A szerzésán egyszerre érezni kezdte, hogy milyen végtelen kicsi ő és egész gyulölete e mellett a kolosszus mellett, amely szuverén nyugalommal és meggátolhatatlanul végzi munkáját és észre sem akarja venni az ő parányi ellentállását. Micsoda ellentállás az, ha még a saját vért sem tudta tőle megmenteni?

A fakereskedő és felesége nagyon csodálkoztak, mikor a szerzésán inár harmad napra megint bekopogtatott hozzájuk. Az utazás nagyon megviselhetette, mert szinte öregebbnek latszott. Nem kiabált, hanem csendes, alázatos hangon kért valami zúgot a házukban, ahol meghuzhatná magát.

A Vazul fiáról, akivel ezelőtt olyan sokat kérkedett, nem akart szólni.

A nagy leszámolás napjáról se, mert hiszen ha ez bekövetkezett volna, először is a saját fia szivebe kellett volna ütnie a jatagánt.

mit fel lehet használni a sok becses anyagot, a mivel fejleszteni lehet iparunkat. Baja kicsinyben visszatükrözteti egész Magyarország képét. Meg van benne minden képesség, kezdeményezés és szorgalom. Mi tehát az ő feladata? A meglevő rügyeket ki kell fakasztani, az ojtóágakat beolítani és az értékes anyagot gondolkodással és értelemmel feldolgozni. Azt hisszük, hogy a Miniszter szavai buzdítólag fognak hatni iparosainkra is és készítményeikkel a támogatást teljes mértékben kiérdemlik magoknak.

Városi tisztviselőink. Fizesés javítások ügyében a következő körvényt intézték törvényhatósági bizottságunkhoz: „A folyton fejlődő társadalmi élet által támasztott igények és az újabb módokon dráguló megélhetési viszonyok immár elviselhetetlen terhet rónak a tisztviselők vállára, mert csekély javadalmazásukból állásukhoz mérten megélni még akkor sem volnának képesek ha betegségek, vagy egyéb előforduló sorscsapások által rendkívüli kiadások egy általánosan nem volnának. Pedig sajnos, igen kevés azon tisztviselők száma, akik elég szerencsések, hogy renakivüli kiadásoktól megmeneküljenek, de kevesen vannak azok is, akik rendkívüli kiadásait magán vagyonuk jövedelméből fedezni képesek. Ezen állapot szüli azután azon szomorú helyzetet, hogy a tisztviselők legnagyobb része, családjának megélhetése érdekében más jövedelmi forrást kénytelen keresni és a hivatalon kívül iparkodik magiszolgálni a családjának tisztességét eltarításához még szükséges összeget. Hányan vannak azonban akik ilyen hivatalon kívüli munkát keresés daczára sem találhatnak és a felpapordó adósságok folytán végre eljutnak a kétségbeesés azon pontjához, melynél az anyagi vagy erkölcsi tönkre menés között kell választani. A hírlapok után oly gyakran ismertetett öngyilkossági esetek szomorú bizonyítékot képeznek arra, hogy az anyagilag tönkre ment tisztviselő kétségbe ejtő állapotában nem ritkán még életét is eldobja, hogy nyomorult helyzetéből szabaduljon sőt sajnos akadnak olyanok is, akik a bűn útján keresnek menekülést. A külső gondokkal terhelt tisztviselő különben minden szorgalma és lelkiismeretessége daczára sem képes hivatalos teendőinek pontos teljesítésére, mert hivatalos működése közben sem szabadulhat meg a külső munka gondjaitól és ilyen gondterhes állapotában képtelen szellemi tehetségének megbízója érdekében való érvényesítésére, hanem a szerűen csak az elkerülhetetlen munka végzése szorítkozik; más szóval csupán annyit dolgozik, hogy hivatalában megmaradhasson. A szomorú tapasztalatokon okulva és belátva azt, hogy a rosszul javadalmazott tisztviselő működése a megbízó érdekeire nézve áldásos nem lehet, Magyarország legtöbb törvényhatósága az utóbbi időben fizesés emeléssel igyekezett tisztviselőinek helyzetét javítani. A távolabbi törvényhatóságokat nem is említve, hivatkozunk a szomszéd Temes és Krassó-Szörény vármegyék, valamint Szeged és Pancsova városok törvényhatósági bizottságainak a tárgyban hozott határozataira és bátorkodunk rámutatni azon körülményre, hogy Versecz thj. város mg tantestületének javadalmazása tekintetében a hason rangú városok között egyike a legelőbbnek, addig a tisztviselők javadalmazására nézve már a legutolsó helyre szorult, mert még a szomszédos kisebb és anyagilag is hátrább álló Pancsova város által is megélt előzve. Nem irigyeljük mi a tantestületnek viszonylagos jobb javadalmazását és nem is álmódunk arról, hogy Versecz thj. város a tisztviselők javadalmazása tekintetében is egyik első helyet foglalja el a hason rangú városok között; de nem veheti tőlünk senki rossz nevén azt, ha hosszú várakozás után azon alázatos kéréssel járunk a tekintetes törvényhatósági bizottság elé, hogy a városi tisztviselők fizesését legalább a Pancsova városához hasonló mértékben rendezni méltóztassék. A katonai alkalmazottak és állami hivatalnokok aránylag sokkal magasabb javadalmazását nem kívánjuk részletezni, de hivatkozunk a mellékelt kimutatásra, melynek adatai a városai számvéviségnél elfekvő szabályrendeletekből vannak véve és a mely kimutatás eléggé igazolja, hogy a tisztviselők fizesései a többi hason rangú és vagyoni állapotú városokban mennyivel jobbak az itteni fizeséseknél; pedig az ottani tisztviselők ugyanazon munkát végezik a mit mi végezzük és az osztó igazság szerint egyenlő munkáért egyenlő jutalom is járna. Versecz város tanácsnokai az 1879 évet megelőzőleg a mostaninál magasabb vagyis 1200 frt fizesést élveztek, pedig a megélhetési akkor sokkal könnyebb volt és a pénznek nagyobb értéke volt, mint a mostani drágaság idejében, a jelenlegi hivatalos teendők pedig aránytalanul terheesebbek lévén az akkorinál, beállott azon állapot, hogy különben a városi főbb tisztviselőknél, most kevesebb fizeséért sokkal többet kell dolgozniok sőt úszintén szólna — beállott azon állapot is, hogy Versecz város magán vagyonnal nem bíró főbb tisztviselői a jelenlegi drága élet viszonyok között állásukhoz mérten, fizeséseikből megélni képtelenek. Ezen szomorú helyzet által kényszerítve fordulunk a tekintetes törvényhatósági bizottság bölcs belátásához és már többször tapasztalt jó indulatában bízva reméljük miszerint a tekintetes bizottság nem akarja a városi tisztviselőinek romlását, hanem jól akaratalag oda fog hatni, hogy méltányos keretűnk a lehetőséghez képest teljesítve legyen. Mély tisztelettel ismételtük emnélfogva fenti alázatos kérésünket és maradtunk a tekintetes törvényhatósági bizottságnak „alázatos szolgálói” (Aláírások.) A mellékelt kimutatás szerint a Verseczhez egyenlő rangú és népszerű városok tisztviselői valóban nagyobb fizesést élveznek, mint a mieink. A kérés tehát nagyon is méltányos. Oly városban, mint a mieink, hol különféle nemzetiségekhez tartoznak a polgárok és háromféle nyelven is kell dolgozni a hivatalnoknak, a munka és teendő sokkal több mint más helyeken, hol a viszonyok szerencsésebbek. Tisztviselőink kérelmét mi is legmelegebben ajánljuk városatyáink figyelmébe és pártfogásába.

Szerb színészet. A „Maticza” által fentartott első szerb színésztársulat, mely egyike a legjobb vidéki társulatoknak, f. hó 25 én a jövő vasárnap fogja megkezdeni előadásainak sorozatát a Gluckmann-féle vígadóban. A társulattal városunkba érkezik Hadzsits Antal a Kisfaludi Társaság tagja, a „Maticza” elnöke is, ki mint jeles író ember és sok jó magyar színmű fordítója általános népszerűségnek örvend. A társulat Ruzsics Dóme vezetése alatt áll.

A városi polgári leányiskola zászlószentelése alkalmából f. hó 5 és 6-án tartott jókony

czélu színelőadások tiszta bevétele 347 58 korona. kegyesen felülfizettek: Ngs. Dr. Seemayer Károlyné (zászlóanya) 100 koronát. Ngs. és főt. Lászlóffy László apát plébános Úr 5 koronát. Kovalik János 5 koronát. Főt. Rosen Pál 2 koronát. Dr. Demeter Szilárd 2 koronát. Milutinovich Lajos 2 koronát. Dr. König Ármán Krsztics Istvánné 4 koronát. Dr. Dajkovitsné 1 koronát. Hahn Ignác 1 koronát. Kik ez uton is fogadják a segélyzendő szegény tanulóknévében az iskola leghálásabb köszönését.

Desseoffy püspök és a magyar ipar. A megyés püspök most közli papjaival a vallás-és közoktatásügyi miniszter felhívását, mely szerint a tanszerek és egyéb iskolai szükségletek beszerzését lehetőleg Magyarországon eszközöljék. Ezzel kapcsolatban a magyar szentkép-ipar pártolására is felhívja a klerus figyelmét. A magyar kath. hívők hajlékában ugyanis német, cseh, sőt orosz felirású szentkép-kiadványokat talál az ember lépten-nyomon Bpsten most a Werbőczy könyvnyomda akar ezen a bajon segíteni és a magyar szentkép ipart megalapítani, hogy így ezen nemes és szép iparág vallásérkölcsei missziója mellett, a magyar nemzeti eszme oltarán is áldozhat és midőn a hívő imádságos könyvével istenéhez fordul, jusson eszébe az is, hogy ő magyar. Desseoffy püspök a papágot arra kéri, hogy csak ilyen magyar képeket vásároljanak. A képek legnagyobb része Zichy Mihály és Roskovits Ignác műveinek hű másolata.

A belgrádi híres sikkasztót Illits Mihályt, ki 150.000 frankot lopott a szerb kincstárból a mult napokban csendőrségünk két belgrádi detektivvel városunk és vidékünkön kereste. Különösen a Mesiczi zardat és környékét figyelték meg, mert a jelek arra mutattak, hogy a sikkasztó itt lappang valahol.

A délmagyarországi tanítóegylet internátusának előkészítő bizottsága Szegeden tartotta a napokban első ülését Tergina Gyula kir. tanfelügyelő és Molnár József elnöke alatt Beható eszmecsere után következő határozat hozatott: 1. A konviktsi bizottság az államhoz évi 3000 frt allandó segélyért folyamodik és a kérést dr. Wlassics miniszternek küldöttésgileg átadja. 2. Szeged városához kérést ad be évi 500 frt. pénzbeli és 500 frtnak megfelelő föld haszonélvezetért. 3. Tergina Gyula kir. tanfelügyelő az öt csongrádmegyei tanító gyermeke helyének biztosítására az államtól évi 1000 frtot kér. 4. Könyv. bizottság öt szegedi tanyai tanító gyermekének 5 fizeséses helyet tart fönn. 5. A Szegeden megalakult bizottság továbbra is működésben marad. Miután Molnár József egyl. alelnök újból adélm. tan. egylet halálját tolmácsolta, a rendkívül érdekes ülés véget ért és az összes jelen voltak Biró Benő v. mérnök kalauzolásával megtekintették az újszegedi házat, melynek vételára 14000 frt. Az épület egy 1600 □-öles telken áll, egy emeletet két utcára nyíló modern ház, magas souterainenal, a hol a konyha és ebédlő lehet, a fölszintén a nappali szobák a gondnok lakásával, az emeleten pedig a hálószobák a felügyelő szobájával. A telek és épület parkkal van körülvéve. A bizottságot a tapasztaltak rendkívül kielégítették.

Farkasvadászat Torontálban. Az alibunári járásban egy uri társaság farkast lött a vadászaton. Tudósítónk ezt a hírt azzal bővítte ki, hogy az alibunári járásban folyton panaszok vannak, hogy a farkasok nagy karokat okoznak a juhállományban. Vadászatok azonban igen nehéz és ritka sikerül, mert a farkasok igen félénk, óvatoss és rendkívül gyors állatok, úgy hogy egy éjen at 50-60 kilométer utat is megtesznek. Az utolsó hetekben Ferdinandfalván 12 birkát hurczoltak el a farkasok, vagy valószínűleg éppen a most arlatmatlanna tett vén bűnös.

Segédjegyzők sereglme. A nagybecskereki közigazgatási tanfolyam hallgatói memorandumot terjesztettek a belügyministerhez. A memorandumban elpanaszolják, hogy a segédjegyzői állás emnyeresére szükséges kvalifikáció semmiféle törvényben sincs meghatározva. Ebből kifolyólag a segédjegyzői állásra olyanok is megválaszthatók, kiknek jegyzői oklevelük nincsen. Így történik azután, hogy élethossziglani alkalmazást biztosító segédjegyzői állomásokat képzettség nélkül való egyének töltönek be s ez által kitorják as őket jobban megillető helyből azokat, a kiknek képzettségük van. Egy törvényre voloa szükség, mely kimondaná, hogy a rendszeresített segédjegyzői állások ugy ideiglenesen, mint véglegesen kizárólag csak oly egyénekkel tölthetők be, kik a jegyzői képesítés birtokában vannak.

Szerkesztői levelezés.

Többeknek. Helyben. Az a hír, melyet többen terjesztenek városunkban, hogy M—s J—s magy. kir. erdőgondnok főerdész az Illits sikkasztót kereső csendőrök és detektívek hivatalos útja közben tévedésből bekísérték és letartóztatták volna — légből kapott pletyka. Találkozott ugyan a népszerű főerdész Meszies környékén a czirkáló csendőrökkel, kérdéseket is intéztek hozzá, de mivel személyesen is jól ismerték, nem eshettek tévedésbe.

Irodalom.

Almanach 1901-re. Az egyszerű, kényelmes házi viseletnek is nagyon illik, ha művészi díszet raknak rá, mely a szemet gyönyörködteti. Ily házi köntös az „Egyetemes Regénytár”, mely eddig több mint kétszázhetven kötetet a hazai és külföldi regényirodalom javából adott a magyar olvasóközönségnek, a disze pedig a minden esztendőben, november havában megjelenő Almanach. Az a specialitása, hogy a különfélebb irányu magyar szépirokat egyesíti egy csinos kötetben: Változik az izlés, új irányok tamadnak és elmúlnak, jelszavak jönnek forgalomba, de az Almanachnak keletkezése óta csupán az volt a jelszava: hogy minél érdekesebb és változatosabb legyen a tartalma. Ezt sikerült az idén is megvalósítania, a mi csak következménye annak, hogy a következő írók irtak bele: Ambrus Zoltán, Benedek Elek, Bárony István, Eötvös Károly, Gardonyi Géza, Herczeg Ferencz, Kóbor Tamas, Lengyel Laura, Lőrificzy György, Malonyay Dezső, Mikszath Kálmán (előszót is, novellát is), Murai Károly, Pekár Gyula, Szabóné Nogáll Janka, Szikra, Szombahazy István, Tomökény Istvan és Thury Zoltán. Mindegyiktől van egy-egy szines, tartalomra érdekes a kötetben, mely Singer és Wolfner kiadásában jelent meg. A diszes kiállítású kötet ára 2 korona. Mai számunkban közöljük mutatónál Herczeg Ferencz elbeszélését, melyet az Almanachba irt.

A Patyolat hetedik évének 11. száma megjelent. Ez az egyetlen magyar újság, mely kizárólagosan a fehérműdivattal foglalkozik. Teszi pedig ezt olyan részletességgel és alapossággal, hogy az olvasója nincs ráutalva a készen vett és drága fehérműre, hanem minden darabját otthon maga megcsinálhatja a minden számhoz mellékelt magyarázatokkal elalott kétoldalas szabas-mintaiv segítségével. A Patyolat minden hónap elején megjelenő újság. Előfizetési ára postán való küldéssel negyedévre egy korona tíz fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, Röck Szilárd-utca 4. sz.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1900. október 1-től.

Fehértemplomból érkezik:

4:49 reggel, 11:15 délben, 5:37 este.

Temesvár felé indul:

4:54 reggel, 11:20 délben, 5:54 este.

Temesvárról érkezik:

8:27 reggel, 4:20 délután, 10:23 este.

Fehértemplom felé indul:

8:37 reggel, 4:34 délután, 10:33 este.

Becskerekéről érkezik:

10:39 délelőtt, 9:39 este.

Becskerek felé indul:

5— reggel, 2:38 délután.

Pancsováról érkezik:

7:37 reggel, 5:28 délután.

Pancsova felé indul:

8:45 reggel, 6:20 este.

Lugosról érkezik:

8:04 reggel, 5:41 este.

Lugos felé indul:

3:23 reggel, 1:36 délben.

Budapestre beérnek a Verseczről direkt összeköttetési vonatok 1:25 d. u. 7:40 este 7:15 reggel Budapestről indul és Verseczre direct összeköttetése van este 7 óra, este 10:10 (uj), reggel 8:15, d. u. 2:30.

Attila csatája. Még a föld képe is megváltozott azóta, hogy a nagy hún király lábától dobbant meg, de az emberi szív keveset változott, s ma is feldobog az ő nevére. Történetét érdekesen és szépen irtv meg dr. Borovszky Samu, jeles író és akadémikus, a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 8. füzetében. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, a IV. kötet szerkesztője dr. Borovszky Samu. Egy-egy kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetnként is kapható 60 fillérével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Ullői-út 18) s minden hazai könyvkereskedés utján.

Nyilttér.

Foulard-selyem-ruha

6 kor. 80 fillértől feljebb — 14 méter! postabér és vámmentesen szállítva. Minták postafordultával küldenek, nemkülönben fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 90 fillértől 29 kor. 30 fillérig méterenkint.

Henneberg. G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító Zürichben)

Adófizetés iránti megintés.

Versecz város mindazon adófizetői, kik egyenes adó, közköltség, utadó, hadmenteségi díj, kamarai illeték és ipartestületi díjak temesbegavölgyi vízszabályozási járulékkal hátralekban vannak az 1883. évi XLIV. t. cz. 55. §-a értelmében ezennel felszólítanak, hogy fenti köztartozásaikat, melyek már 1900. évi November hó 15-én befizetendő lettek volna, járulékaival együtt különbeni megzálogolás terhe alatt, nyolcz nap alatt okvetlenül befizessék.

Városi adóhivatal adóbehajtási osztalya.
Verseczen, 1900 évi November hó 16 án.

Farkas Béla.
vezető.

6933 szám. — 1900. tkvi.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A verseczi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhíré teszi, hogy Dobó László megyei tiszti ügyész által képviselt m. kir. államkincstár javára Farka Milos és neje Zsura Petra varadiai lakosok elleni végrehajtási ügyben 913 K. 58 F. tőke ennek és pedig 857 K. 06 F. után 1899 évi augusztus hó 31-től járó 6% kamata 57 kor. 80 fillér eddigi költés, továbbá csatlakozást nyertek Schnabel Gyula oravicabányai lakos javára 523 K. 62 F. és 140 K. és jár. Alexandreszku Juon javára 1800 K. és jár. Farka Koszta javára 2300 K. és jár. Grünwald Gyula javára 624 K. 52 fill. Luceaferul javára 800 és 500 K. és jár. Pinkas gZsimond és testvére javára 607 K. 20 F. Nedics József javára 60 K. és jár. Brust Dá-

vid javára 346 K. 80 F. és jár. Schulz Leonhardt javára 40 K. és jár. Weisz József javára 303 K. 48 F. Goldstein és Jvacskovits czég javára 157 K. 60 F. Finke Amalia javára 672 K. és jár. Unger József javára 149 K. 38 F. kielégítésére Goldstein Rezső oravicabányai lakos késedelmes vevő veszélyére és kárára Finke Amalia kérelmére az 1881. LX. t. cz. 185 §-alapján a visszárvérést elrendelte jelen kérény költségeit 101 kor. késedelmes árverési vevő terhére megállapította.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a Varadia község 2168 sz. tkvben A I (501-502) hr. sz. 302 ö. i. ház fele vagyis Farka Milos és Farka szül. Zsura Petra jutaléka 818 koronában megállapított kikiáltási árban 1900 évi december hó 14-én d. e. 9 órakor Varadia község előjáróság irodában megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígérteket senki sem tette az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási áron alól is eladotni fog.

2. Árverezni kívánók bánatpénzül tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 81 korona 80 fillér készpénzben vagy az 1881. 60 t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyam-mal számított s az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. R. 8 §-ában kijelölt óvadék képes értekpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy az 1881. 60 t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervénynt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontja a hivatalos órák alatt a kir. jbiróság tkvi irodában s a községi előjáróságnál megtekintők.

Verseczen a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál 1900 évi október hó 11-én.

Truceza kir. aljbíró helyett
Mikler, kir. aljbíró.

Brady-féle Mariazeili Gyomorcsseppek

nagyszerűen működik a Gyomor minden betegségénél

egy régi, kipróbált nélkülözhetetlen házi és népgyógyszer

az étvágytalanság, gyomorgyengeség, nehéz lélegzetvétel, savanyu büfögés, kolika, gyomorégés, tulságos nyálkaelválasztás, sárgaság, undorhánnyás, görcsök és szorulás ellen.

Főfájásnál, a gyomor megterhelésénél (étellel, itallal) gilliszta és májbetegségénél kipróbált gyógyszer. Ezen fentebbi betegségeknél a Brady-féle Mariazeili csseppekét óta sikerrel használják, melyről sok száz bizonyítvány kezeskedik. Egy üveg ára használati utasítással 40 kr. Duplaüveg, 70 kr. központi raktár

Brady Károly, gyógyszerész a Magyar Királyhoz Wien, I. Fleischmarkt 1

Kapható minden gyógyszerárban.

FC **Török József,** gyógytárban Budapest raktár: VI. Királyutca 12 sz.

Bevásárlásnál határozottan Brady-féle Mariazeili Gyomorcsseppek kell kérni és az aláírás valamint a védjegyre ügyelni, de arra is hogy a régi hírneves valódi Brady-féle Mariazeili gyomorcsseppekből egyszerű üveg ára 40 kr. kettős üvege 70 krba kerül míg a nem valódi, hamisított, kevesebb értékűt ólosobban, rendszeren 35. kron árusítják.

Zeneművek

Jogyzók (katalógus)

Zongora

Harmonium

Hegedű

Celló

Zitera

Kamara zene

Zenekarok

Gittar

Dalok

Trofás dalok

Szólamok

Kettős, Hármás

Zenotanulmányokról

stb. küld.

ingyen

és bérmentve.

MASS OTTÓ

Zeneműkereskedés Bécs, VI/2 Mariahilfi út 91. sz.

M. K. EGYETEM VECYTANI INTÉZETE:

A KRISTÁLY

SZT LUKÁCSFÜRDŐI HÉCYIFORRÁS

IGENTISZTA BICARBONAT

ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ: FÜSZERKERESKEDÉSEKBE VÉNDÉGLÖKBE ÉS MINDEN VASUTI ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

„Több szá z kiváló orv által ajváln „A legizletesebb és legolesobb ásványvíz.”

Verseczen:

Petrovits és Pantits, Reinfeld S. Weifert A Guszt és Unger József kereskedésében.

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFROTITIN“

utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ labororiumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói út 88. sz.

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatásu laurus-írja mely viszszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjui üdeségét, ruganyos teltségét. A testbört bársony-lágyságúvá és selyem fényűvé varázsolja. Ezen csodahatásu ír gyógyzó nyekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénzbekeüldésével vagy

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olajsebtapasz. a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyülese, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásáért kezeséget vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ labororiuma.

A pénz bekeüldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ labororiumában.

Budapest, VII. kerület, Mexikói út. 88. II. 25.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.